

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

תרופות מתוקות

בעקבות יום השנה של סב רבינו, הרה"ק רבי נחמן מהורדנקה, תלמיד הבעש"ט – נזכרו באשר סיפר החסיד רבי שמואל הורביץ, שפעם שאלו את רבי נחמן, איך יתכן שתרופות מתוקות כמו אלה שנתן רבו, יועילו בעבודת ה'.

השיב רבי נחמן: "אם אפשר לקחת תרופות מתוקות – למה לקחת תרופות מרות?"

דרך העבודה של הבעל שם טוב בעבודת ה' היתה כידוע בלי תעניות וסיוגופים, אף לא בעצב על החטאים – אלא עבודה מתוך שמחה והתלהבות דקדושה.

גם נינו, רבינו הקדוש, אמר כי יש להקל את התשובה על החוטא. עוד אמר, כי גם אם נכשלים ח"ו בחטא חמור מאוד, יש להמשיך קודם כל בעבודת ה', ורק אחר כך לשוב בתשובה. שוב אמר, שכאשר אדם נכנס בעבודת ה' – אזי היא עבירה גדולה להיות בעצבות. עוד אמר, שתעניות וסיוגופים הם דרך ישנה, ואילו תפילה והתבודדות הן דרך חדשה אך מובילות אל הדרך הישנה.

כיהודים מעיק לנו כל דבר רע שאנו עושים, איננו מבקשים להפחית חלילה מחומרת הכישלון, אך כמו כל כוונה טובה כשהיא באה במינון ובעיתוי לא נכון, היא רק מחמירה את הבעיה, כך גם יסורי המצפון שיש לנו מכישלונותינו חייבים לעבור ויסות ובקרה, כפי שמלמדנו רבינו צעד אחר צעד.

טעמו מדבריו ראו כי טוב.

העורך

מפחידים אותנו? אזהרים אותנו!

ה'שוט' המאיים ומכריח אותנו להשתעבד אליו. והגוף כמו גוף, שונא את האיום, מצפה לרגע שהפחד יסור ממנו; הוא לא רוצה להיזכר באפסיות ובחוסר היציבות עליהם ניצבים החיים הבהמיים. אך שלא ברצונו חוזרים ומזכירים לו זאת מלמעלה.

עד שהוא עושה את החשבון ומבין: 'אכן, היראה הזאת אינה אכזרית כל כך; בסך הכל רק על ידה לא נסחפתי אחר העולם הזה ונשארת חסר כל בעולם הבא, בלעדיה לעולם לא הייתי מגיע להשתעבדות רוחנית כל שהיא.'

אדם בר-דעת לא מחכה לגזירה שתצא לפועל; הוא עצמו מלקח את בהמיותו ביראת העונש; הוא מצייר לעצמו את מה שיכול חלילה לקרות למי שממרה את פי המלך; את העונשים הכבדים שמצפים למי שעוברים על רצונו, עונשים בעולם הזה ובעולם הבא.

ה'ציורים' הללו במוח, מחליפים את מקומם של הצרות הממשיות, שכן כאשר האדם שופט את עצמו כאן למטה ומבין בעצמו שלא ניתן להמשיך בדרך הקלוקלת, ומחריד את עצמו בחרדה עצמית – אזי הוא מונע מעצמו את מכות השוט האמיתיות, כי 'כשיש דין למטה אין דין למעלה' (לקוטי מוהר"ו ח"א קנד).

הבנה זו במהותה של יראת העונש, נחוצה כיום מאד. דורנו דור ה'לחיצת כפתור' רוצה לחוש מיד את נועם העבודה הרוחנית, ולא – נעצרים מיד. אך אין מבינים שחוסר סבלנות זה בעורבנו.

הצדיקים הטיבו להכיר את הגוף ותכונותיו, והם שהורו לנו שעיקר העבודה נעשית על ידי יראת העונש. כמובן שאין זו תכלית בפני עצמה, יראת העונש היא רק שער שדרכו מתחיל האדם בעבודת ה'. אך לאחר שהוא מתנתק מבהמיותו, הוא מתחיל להתבונן ולהכיר את האמת בלי כל ההפחדות.

בפרשתנו אנו לומדים על נחש הנחוש אתו תלה משה רבינו, כדי שהכל יביטו בו ויתרפאו מנשיכת הנחשים השרפים. נחש זה היה רמז לישראל – מסביר רבי נתן – שיביטו למעלה על כל אותם עונשים הצפויים למי ששועבד על דברי ה'. רמז זה היווה את הרפואה השלימה שלהם.

במבט לאחור, הם בודאי נהנו לגלות שרמזים אלו הצילו אותם ואף למדו להאזין את הרמז המאיים 'הלזה הבנה זו לימדה אותם להטיב את מעשיהם בעצמם, ולא על ידי שוט מאיים.

(עפ"י ליקוטי הלכות נ"י לסעודה ו-צט)

הוא נכנס לחדרו בפנים זוהרות, ידיו אוחזות במבחן עליו התנוסס הציון הגבוה, עיניו ננעצו באזהרה שהיתה תלויה מעל מיטתו. משום מה נדמית לו עתה האזהרה הזאת כמו זוהרת באור יקרות. זה ברור, משהו השתנה במוחו; עד היום האזהרה הילכה עליו אימים – עכשיו הוא אפילו מוקיר אותה....

עצלו היה מטבעו, לבו לא משכו ללימודים – והתוצאה לא אחרת לבוא. תמיד היה נחשל במבחנים, מה שגרר אחריו עונשים וסבל כל יתואר.

עד לאותו יום בו נטפל אליו אביו והחל להכריחו לחזור מדי יום על החומר הנלמד. לצד מילות עידוד וחיוק, הוא תלה לו גם אזהרה חמורה מעל מיטתו, בה נכתב, שבאם לא ישלים את חוק לימודו מדי יום – הוא יענש בחומרה.

ידע האב את נפש בנו, ועל אף שנכמרו רחמיו עליו, הבין שבלי הפחדות לא יוכל להתגבר על נטיותיו הקשות. הבן לעומת זאת, שנה את המבחנים; הוא לא האמין שביכולתו להצליח אי פעם; הוא שנה את האזהרה הזאת וביקש בכל לב להיפטר מכך.

עד לאותו יום בו קצר את פרי עמלו. האזהרה הועילה; הוא חזר מדי יום על החומר; בעת המבחן קלחו מפיו התשובות בבהירות. עתה הוא חושב למפרע ורואה שדווקא האזהרה הזאת היא שהצילה אותו. הוא מתבייש על כל אותן טרונות שהעלה בלבו על הלחץ שהוא נתן בו.

המשבר הכלכלי השורר בעולמנו, מהלך האימים. השמועות על מלחמות קרבות ומחלות אפטריות – מפחידות האדם חש שהקרקע תחתיו רועדת. כמה היה רוצה שהשמועות הללו יחלפו והחיים יהזרו למסלולם הרגיל.

אך האם בכך הוא רוצה את טובת עצמו?! עיון מעמיק במטרתן האמיתית של ההפחדות מן השמיים, מלמד שכל ההפחדות הללו נועדו לקרב את האדם לה', לרפאותו ולהיטיב את אחריותו.

אבינו שבשמים מאותת לנו בכל עת. הוא מעורר ודוחק. תולה מול האדם את שלט האזהרה, לצד החסדים שהוא משפיע עליו. יודע הוא יוצרנו את יצרנו, מכיר את הנפש הבהמית שמקיפה את האני הפנימי הטהור שלנו. החומר הגס שעוטף את נשמתנו אהב מנוחה עצלה; בוחר בחיים חיצוניים נטולי משמעות שתחילתם דומה לנועם מוסוים – ואחריתם מוות ואבדון. משום כך, הוא יתברך מוציא את

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מהר"ו	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ז	נו.	פ	ח-כח	טו
א	ח	נח.	פא	כט-ל	טז
ב	ט	נח:	פב	לא-לב	יז
ג	י	נט.	פג	לג-לד	יח
ד	יא	נט:	פד	לה-לו	יט
ה	יב	ס.	פה	לז-לח	כ
ו	יג	ס:	פו	לט-מ	כא

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב (1)718-8552121

מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646

הצנחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

תפילה בנח

אותם "לחיי עולם".
 כגון נכנס לתמונה ה'כח' שאנחנו אמורים להשקיע בתפילה.

כדי שהחיבור יהיה מושלם, לא די בכך שנכנס לתפילה את הדברים שעליהם אנו מתפללים – עלינו להכניס גם את הכוחות שמפעילים את הדברים – את הכרת הטוב שבהודאה, ואת התשוקה שבבקשה.

אנו חווים מדי יום רגשות רבים: שמחה, הצלחה, אושר, התפעלות, תשוקה; וגם חרדה, עצבות מתח ותסכול. את כל הרגשות הללו עלינו לאסוף ולנתב לתוך התפילה שלנו.

כך תהיה התפילה שלנו עבודה שבלב – שהוא משכן הרגש, ולא עבודה שבפה או עבודה שבמוח.

אכן עבודה נאצלת זו של תפילה בכוח מסוגלת לזהות את כל הכוחות שמפעמים במתפלל ומחזירים בו את ההכרה שכולם מאת ה'. בשלב הבא עלינו 'להחזיר' את כל הכוחות הללו למקורם, שהוא הבורא, על ידי תפילה חמה ונרגשת.

אין זו עבודה פשוטה, אבל העצה של 'התבודדות' היא להשיח לפני ה' את כל לבו כדבֵר איש אל רעהו, והיא בוודאי יכולה לסייע לכך לא במעט.

מלבד האגודלים שבהם רק 2 פרקים).

עם בריאת העולם שיתף הקב"ה את הרחמים עם הדין, את הטוב עם הרע, שמהם נוצרו כל הכוחות שבאמצעותם נברא הכל.

כ"ח פרקי הידיים כוללים את יד ימין ואת יד שמאל, שבהן מכל איברי הגוף ניכרת ביותר החלוקה בין הרחמים – הימין המקרבת לבין הדין – השמאל הרוחה.

גם אנו בוראים עולם בזעיר אנפין – על ידי תפילתנו. בכל תפילה אנו מביאים ברכה וחיים לבריאה, כמו שכתוב "ואשים דברי בפיך... לנטוע שמים וליסוד ארץ", וכפי שדרשו חז"ל על פסוק זה: "מה אני בורא שמים וארץ בדיבורי – אף אתה כן" (הקדמת זוהר ה' ע"א).

מה אנו עושים בתפילה? משבחים את ה' על נפלאותיו, מודים לו על חסדיו ומבקשים ממנו את הדרוש לנו. בכך אנו מחזקים את הקשר של כל הדברים בעולם עם הבורא.

תפילה היא מלשון "נפתולי אלוקים נפתלתי" שפירושו 'התחברתי', וזה פשר הכינוי שנתנה הגמרא (שבת י' ע"א) לתפילה: "חיי שעה", כי בתפילה אנו לוקחים את כל ענייני העולם הזה החולפים, ומחברים

" וייצר' (בראשית ב, ז): 'יצירה לטב – יצירה לביש' (זוהר ויקרא קיא ע"א)... בחינת דין ורחמים... והיא בחינת מה שמתפללין בכה... כי כה שאדם מכניס בתיבות, הם 'כ"ח אתון דעובדא דבראשית' (תיקוני זוהר לג ע"ב) שבהם נברא העולם.

"ועשרה מאמרות שבהם נברא העולם, מקבלין כה מכה 'אתון' אלו; והדיבורים שאדם מדבר בכה, הם עצמן הדיבורים של הקדוש ברוך הוא. וזה בחינת 'ואשים דברי בפיך' (ישעיה נא), כי הם עצמם דבר ה' והם 'כח מעשיו' (תהילים קיא)".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א מח)

תפילה בכוח – צירוף מילים שגור בברסלב, אך לא כל כך מובן לכאורה, שהרי תפילה מתאימה להיאמר בתחינה ובכפפות – אך מה מובנה של תפילה 'בכוח'?

כוח משמעותו עוצמה, אך גם יכולת. כך אנחנו מתבטאים: "להוציא מהכוח אל הפועל". גם השלב המקדים לבריאת העולם מכונה "בריאה בכוח" שעל פי הקבלה היא מקופלת בכ"ח האותיות שמרכיבות את הפסוק "בראשית ברא אלוקים", שכן האותיות הן אבני היסוד של הבריאה.

את העולם ברא ה' בידיו כביכול, ככתוב: "אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים" (ישעיה מח, יג). עשר אצבעות הידיים מורכבות מכ"ח פרקים 3 פרקים בכל אצבע,

דורות

נעקבות הדורות בחסידות

החסיד המופלג רבי יצחק קרקובסקי מאוטבוצק

גדולה להיות בשמחה תמיד (ליקוטי מוהר"ן ח"ב נד) שזוהי הנהגה לכל אדם".

עני מרוד היה, ופעם אחת, כשלא היה באפשרותו לשלם שכר דירה במשך תקופה ארוכה, והתעורר חשש שיאלץ לפנות את דירתו, נסע לאחד מקיבוצי החסידים כדי לבקש את עזרתם.

בבוא החל לדבר עמם בהתלהבות בדברי רבינו, עד ששכח כליל לשם מה בא – --

רק בשבוע נזכר שהעניין פרח מראשו, וכתב לחבריו אגרת בה תיאר את מצבו.

החסידים נחלצו מיד לעזרתו, כשהם שמחים לסייע לתלמיד חכם וחסיד ירא ה' כמותו.

בעלות הכורת על יהדות אירופה, עלתה נשמתו של רבי יצחק, עולה תמימה לה. ה' יקום דמו.

דבקו בתורה הקדושה הייתה לפלא. כל הוויות העולם לא מצאו שום מקום בלבו, שהיה מלא וגדוש בש"ס, פוסקים, זוהר הקדוש, כתבי האר"י וספרי רבינו הקדוש.

'בעל מחדש' עצום היה; כל סוגיא נגמרא או מאמר בעין חיים, ביאר בעמקות מפליאה, לאור דברי רבינו ומוהר"ן, ובדברים המביאים לידי מעשה.

בטרם פתח פיו לדבר בציבור, שאל אם הנוכחים ערכו היום התבודדות, ורק לאחר שנענה בחיוב, פתח בדבריו.

כשהשתתף פעם בסעודת ברית מילה, למד מתוך ה'סיפורי מעשיות' את המעשה מאבדת בת מלך. הוא קרא שתי שורות מהספר, ולאחר מכן עבר לבאר את המעשה על פי תורה ס' בליקוטי מוהר"ן - 'סוד מונת מילה'.

כך במשך כמה שעות; וכשסיים אמר: "עם שתי שורות מסיפורי מעשיות' עברנו על שלושים דף מיני חיים. לכן נקרא רבינו הקדוש נחל ניוע מיקור חימה, כי כל דיבור שלו הוא מעין הענע מים חיים שאינם פוסקים!".

לאחר הלימוד קמו כל החסידים לריקוד נלהב, שהלך והתעצם שעה ארוכה.

פעם, כשלימד רבים בליקוטי מוהר"ן בתורה קכ"א, שם דורש רבינו את הפסוק "או אמרתי הנה באתי בקמלך ספר כתוב עלי לעשות רצונך אלוקי חפצתי" (תהלים ט) – "כשאדם רואה ולומד בספר, ובכל מקום שהוא רואה ולומד מוצא את עצמו – זה סימן שחפץ לעשות רצונו יתברך" – שאל אחד הנוכחים: "אם כן יאמר לי מר, כיצד מרומנו בפסוק זה עצמו, מהי עבודת ה' הראויה לי?".

ענה רבי יצחק על אתר: "הלא 'במגלת' – ראשי תיבות: מ'צוה

התפרסם כבר בגיל צעיר בכישרונותיו הנדירים ובקיאיותו העצומה בש"ס ובמפרשי, וגדולי תורה אהבו להשתעשע עמו בדברי תורה.

בן חמש עשרה שנים היה, כשאישו הקדושה של רבינו נאחה בנפשו, והלהיבה את לבו לבוראו.

בחורף של שנת תרע"ד נסע לאומן, חודש ימים שהה סמוך ונראה למקום קודש הקדשים, היטה אוזנו לתורות, לשיחות ולסיפורי הקדוש הנשמעים מפי החסידים, והם הרוו את צימאון לבבו.

כשכולו אחוז רגשות קודש, שב לפולין, ללודז' עירו.

בקין של אותה שנה נכנס ללמוד בישיבה שבעיריה מאקוב, אליה התקבל, למרות גילו הצעיר ביחס לשאר הבחורים.

עד מהרה עמדו ראשי הישיבה נדהמים מהיקף ידיעותיו בתורה, ונפעמים מיראתו הגדולה הקודמת לחוכמתו. גם תלמידי הישיבה העריצוהו ואהבוהו ללא גבול.

כתוצאה מהשפעתו העצומה, התקרבו על ידו למעלה ממאה מתלמידי הישיבה לחסידות ברסלב, ודבקו בקיום עצותיו של רבינו הידועים שבהם, הם החסידים הגדולים: רבי ישראל כהן, רבי לוי יצחק בנדר, ורבי משה גלידמן המכונה ר' משה טשענסטכאווער.

ראשי הישיבה חששו בתחילה מהשפעתו הכבירה על התלמידים; ולפי שנהגו לעיתים קרובות להתייעץ עם האדמו"ר מרדכימין בקשר להנהגת הישיבה, שאלוהו כיצד לנהוג בתלמיד החדש, ש"הופך את הישיבה לשיטבל ברסלבי...".

תשובת האדמו"ר הייתה: "הניחווה, ואל תעמדו בדרכי".

משיגה הישיבה שניסה בכל זאת העיר ליצחקל אטוואצקער; מצא אותו יושב בעזרת הנשים הריקנית ושופך את נפשו באמירת תהילים בכבייה עצומה. מאז, שוב לא ניסה להפריע לו בדרכו.

"האם אתה מסמיק פעם, סומק עז, בפני הקב"ה?"

(דברי רבינו למוהר"ן ת)

עיניים צופיות

לתקופת הזמן, כשהגיעה שעתה ללדת, נשאה קולה בככי: "ריבוננו של עולם, אנא תן לי לפחות עוד חודש ימים לחיות, שאוכל להשתעשע עם בני" -- --

שמחה מהולה בעצב מילאה את הבית עם לידת הבן הקדוש. בברית המילה נכחו בני החבריה קדישא, ושמו של הילד נקרא בישראל: 'שמחה'.

תפילתה של אמו התקבלה. חודש ימים הלך מאז לידתו, והיא נפטרה לשמי מרומים.

רק אז גילה רבי נחמן, כי בשעת לידת הילד, התעורר עת רצון עצום בשמיים, ויכולה הייתה לפעול בתפילתה שנות חיים ארוכות, אלא שנאסר עליו משמיים לגלות לה את הדבר.

אבי הילד, רבי נחמן, מוכרח היה לנודד רבות בדרכים בשליחות רבו, ונצבר ממנו לגדל את בנו - והבעל שם טוב הקדוש נטל את הילד תחת חסותו, ובביתו גדל. שמחה הפעוט צמח תחת עיני הפקוחות של מאורם של ישראל, שאף הביע התרשמותו ממנו באוזני בתו הצדקת מרת אדל.

חלפו שנים, הבעל שם טוב הקדוש הסתלק למרומים, והנער שמחה היה כבר בן עשר.

הרבנית אדל, שרוח הקודש פיעמה בקרבה, הבינה, כי לא לחינם שיבה אביה את הילד באוניה, וכי רצונו היה שהיא תיקח אותו כחתן לבתה כלילת המעלות פייגא.

כעבור מספר שנים, אכן נשא רבי שמחה, הצדיק הנסתר והמתבודד המופלג, את פייגא נכדת הבעל שם טוב, שעקב צדקתה ומעלותיה המופלגות כונתה על ידי אקיה רבי אפרים מסדילקוב ורבי ברוך ממוז'בוז: 'פייגאלה הנביאה' -- --

מהתקשרות נשגבה זו, נולד רבינו הקדוש, פלא הדורות, רבי נחמן מברסלב, שהאיר את העולם באורו הבהיר, עד ביאת משיח צדקנו.

או אז הובנו למפרע דברי הבעל שם טוב לתלמידו נאמן ביתו: "דמי השדכנות יהיו, שנשאתך יחד" -- --

נחמן על הצעת השידוכין העתידיים. הוציא הבעל שם טוב מגילת יוחסין, והראה לתלמידו, כי אף הוא מתייחס עד דוד מלכא משיחא.

לאחר החופה וסעודת הנישואין, קרא רבי נחמן לזוגתו החדשה, והודיע לה, כי עליו לצאת לדרכו לרגל עיניים השוכים ונעלים, וכי בקרוב ישוב לביתו.

חלפה שנה תמימה מנישואיהם, ולרבי נחמן אין זכר, עקבותיו לא נודעו... זוגתו לא ידעה את נפשה מצער, ופנתה בדאגה אל הבעל שם טוב.

"מיד כשאפגוש בתלמידי, אדבר עמו על כך", הבטיח לה הצדיק.

באחד הימים מופיע רבי נחמן, ומתייצב לפני רבו. "מדוע אינך מתראה בביתך?" שואל אותו הבעל שם טוב; וכה משיב לו תלמידו: "ידוע אני, כי מיד כאשר תלד אשתי בן, צריכה היא להסתלק לעולמה. מסיבה זו, רוצה אני לדחות את שובי, ככל היותר" -- --

לא חלף זמן רב, וזוגתו של רבי נחמן, התדפקה שוב על דלת ביתו של הבעל שם טוב, כדי לשמוע אם הגיעה ידיעה חדשה על בעלה האבוד.

סיפר לה הצדיק על דבריו המופלאים של תלמידו. אך הצדקת השיבה ללא היסוס: "ידעת אני שכל מה שהוא אומר הינו אמת לאמיתה, ומוכנה ומזומנה אני לקבל את גור הדין!"

לצדיק רבי יצחק מדרוהוביץ, מבני היכלו של הבעל שם טוב הקדוש, היתה אחות צדקנית ויראת ה', שהתברכה בעשירות.

לאחר שנתאלמנה, התדפקו שדכנים על דלתה, ובפיהם הצעות של שידוכים מיוחסים וחשובים, אך היא החתה בזה אחר זה את כולם.

באחד הימים, הגיעה אל מעון קודשו של הבעל שם טוב, ובקשתה בפיה: "רבי, חפצה אני שתמצאו עבורי שידוך הגון וירא ה'. אינני צריכה שיהיה עשיר, כי ברכני ה' בעשירות, רוצה אני באחד מבני החבריה קדישא שלכם".

באותה תקופה, התאלמן הצדיק רבי נחמן מהורדנקה, נאמן ביתו של הבעל שם טוב. גם לפניו הוצעו שידוכים שונים, אך הוא דחה אותם על הסף.

תשובת הבעל שם טוב לאותה צדקת, הייתה: "תלמידי, רבי נחמן מהורדנקה, הוא השידוך הראוי לך".

הדבר יצא מפי הצדיק, ורבי נחמן, שאמונתו ברבו הייתה ללא סייג, נתן הסכמתו על כך. השידוך קם והיה, והיתנאים נערכו כדת וכדין.

לאחר גמר השידוך, שאל רבי נחמן את רבו: "כמה מגיע לכם עבור דמי שדכנות?"

נענה הבעל שם טוב, שענינו היו צופיות למרחוק: "דמי השדכנות שלי יהיו, שנשאתך יחד, עם הבן שיוולד לך" -- --

"נמנה אני על צאצאי דוד המלך עליו השלום", השיב רבי

השבוע לפני...

השבוע לפני 84 שנה

■ ו' בתמוז שנת תרפ"ו - 'ללמוד וללמד' בפולניה

'קיבוצים' רבים היו לחסידות ברסלב על אדמת פולניה, כטרם עלה עליהם הכורת בשנות השואה האיומה. לולי מעט המכתבים וההנחחות ששרדו מאותה תקופה מהירה, הרי שכמעט ולא היה נותר מהם שם ושארית.

בשנת תשט"ו הדפיס החסיד הוקר ר' מרדכי גלניץ את התיקון הכללי עם פירוש 'על העשרה מזמורים' - מאת המשפיע הדגול רבי יצחק ברייטר הי"ד. בסוף הקונטרס הוסיף מעט זכרונות אודות רבי יצחק, "שעל ידו נתקברו הרוב של חסידיו ברסלב בפולניה". כן הנציח שם את מקומות הקיבוצים של ברסלב: ורשה, לודז', לובלין, אוסטרובצה, ועוד עשרות עשרות קהילות-קודש שמסרו נפשם על קדושת ה'.

אחד הקיבוצים המופיעים ברשימה זו, הינו ה'קיבוץ דעיר טשענסטוב' - היא צינסטובוהה השוכנת בדרום-מערב פולין. מן הדמויות החשובות בקיבוץ זה היו: רבי אלימלך לובלינג, רבי יהודה מרדכי ביינעלע ורבי שלמה מקלוביצקי, הי"ד.

בראש חודש תמוז של שנת תרפ"ו, חלה התעוררות מחודשת בקרב אנשי החברה הצינסטובובית, ללמוד את ספרו של רבינו הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן בעיני' - "לחדש ולכאר בהם, ולעשות מהתורות תפילות, ולהתפלל עם כל תורה, כל יום" (אור צדיקים' עמוד צד).

את חידושי-תורתם העלו על הכתב, שאותו שלחו אל אחד מראשי החסידים בפולניה רבי יצחק מאיר קורמן, שעסק במסירות מופלגת בהאדרת שם רבינו הקדוש בעולם.

"לאות על קיום הבטחתנו", כתב רבי או אלימלך לובלינג, "אודיעך מה שחדשנו ב"ה לראשיתנו ללמוד בקיבוץ - התורה ואלה המשפטים" (ליקוטי מוהר"ן ז).

את מכתבו הוא מסיים: "כמו כן דיברנו ב"ה כמה דיבורים נהמדים, וכינו ברוב חסדו לירקודין. ומהמת שרציית לשמחך, על כן כתבתי לך מעט מוצעיר" (אור צדיקים' עמודים צו-צז).

שנתיים מאוחר יותר, כתב רבי אהרן לייב ציגלמן (במכתב מיום כ' בתמוז תרפ"ח), לידידו רבי יצחק מאיר קורמן: "מאחד מאנשי מילידי טשענסטובאו, ממקורביו של ר' אלימלך ז"ל לובלינג, אשר הוא בעת בקריספינאו הסמוך לקראצא - קבלתי העתקת הספר 'משיבת נפש' על יידיש, בלשון צחות מאד. והוא לפנים היה כתבן בעתונים, וכעת הוא מתענגע להיות בווארשא - לעזור בכל ענייני ההדפסה על מהרת הקודש" (אור צדיקים' עמוד מה).

שמו של הכתב המופלא היה רבי יצחק יעקב קנטור, שהחל מאז לעזור בהפצת המעיינות חוצה; בשנת תרפ"ט פרסם סידרת מאמרים נאה ומשובחת בירחון התורני 'אור וזרח' שהוציא לאור החסיד הוקר רבי שמחה בורגנטיין; ובשנת תר"ץ הוציא לאור בורשה את תרגומו המוצון לספר 'משיבת נפש' לתועלת דוברי האידיש.

כך עסקו החסידים הראשונים בתורת רבינו - "ללמוד וללמד... לשמור ולעשות ולקיים". ארץ אל תכסי דמם!

לחידודא

חידה מס' 56

למי איחל רבינו שיזכה להבין בעולם הבא את שיחות החולין שלו?

הפתרון לחידה מספר 55

על מה אמר רבינו שבעיני העולם הוא 'חיסרון גדול', אך בעינינו הוא 'מעלה גדולה'?
- על השכחה,

כי בזכותה ניתן לפתוח דף חדש בעבודת ה' (שיחות הר"ן כו).

זכה בהגרלה לחידה מס' 54 ישראל לדרמן, גבע בנימין.

בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

איזה ערך יש לרצונות טובים בעבודת ה', כאשר אין הם יוצאים לפועל?

תשובת הרב חיים מנחם קרמר:

הו"ל לימדנו: "חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה – מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה" (ברכות ו ע"א). עצם רצונו של אדם לעשות דבר שבקדושה, יש לו ערך כמו עשייה, במידה ונאנס.

אך בודאי אין זה ראוי להסתפק ברצון בלבד; בליקוטי מוהר"ן (ח"א סי' ס"ו) מביא רבנו את המאמר הג"ל בגמרא והוא מוסף כי "כל מה לא נאמר על מי שרוצה לצאת בזה, אי יוצא בזה, כי מה לו לעשות כי יש לו אונס. אבל מי שאינו רוצה לצאת, רק שהוא רוצה המצוה בעצמה... אינו מקרר דעתו כלל בזה, כי הוא תאב וחספן ומתנגגע מאד, לעשות המצוה בעצמה, ולא לצאת עם הכאילו, שנחשב כאלו עשאה... ואזי, כשהושק מאד באמת, ואינו מקרר דעתו כלל כמה שנחשב עליו כאלו עשאה – אי בודאי יגמר הדבר ויוציאו מכה אל הפועל, וישבר ויבטל כל המניעות ואונסים".

בניגוד לעסקי העולם שתכליתם היא רק העשייה, ולאחר שהעשייה הושלמה אין שוב צורך ברצון – הרי התכלית של הרצון בעבודת ה' היא, שלאחר שהאדם ביצע את המעשה הקדוש, הוא ישאף ליותר מכך ויבוא לידי עשייה קדושה נוספת.

שכן, כל עשייה קדושה מחוקת יותר את הרצון הקדוש ומביאה לידי עשייה נוספת, שמחוקת עוד יותר את הרצון, וחוזר חלילה. "כי כל מה שעושין איזה מצוה, וזכין לרצון חוק יותר לה' יתברך, כי זהו התכלית והשכר של המצוה... ועל כן, מצוה גוררת מצוה, כי נכנעין ונתבטלין המניעות שמונעין מהמצוה השניה – על ידי תוקף הרצון שבוה על ידי המצוה הראשונה" (ליקוטי הלכות, ברכת הרי"ה, ה).

הסיבה לכך שהרצון מבטל מניעות, היא העובדה שהרצון הוא הציור המרכזי של כל המצוות שתכליתן להשתוקק אל ה' ולהתחבר אליו; "ויותר מזה שמענו מפיו ז"ל בעצמו, מוגדל מעלת הרצון הקדוש, שהוא עיקר עבודת ה', וכל העבודות, תורה ותפילה ומצוות ומעשים טובים – כולם כלולים בזה, ואי אפשר ליכות לשום דבר שבקדושה כי אם על ידי זה – על ידי רצון וחשק והשתוקקות וכיסופין ועגעועים חזקים" (שם, ברהמ"ז ד).

שתי פנים לכוח הרצון שבקדושה: האחת, לשאוף לעוד ועוד עשייה; והשניה – לא להניח את הרצון הטוב, גם כאשר הייאוש מתחיל לדכא את כוח הרצון. יש אנשים, כותב מוהר"ן, ש"כשרואין שכמה פעמים רצו ברצון חוק לה' יתברך, ואף על פי כן לא זכו לעבודת ה'... הם מייאשין עצמם, עד שנתעלם הרצון אצלם. ובאמת, זה הפגם קשה יותר מן הכל, כי איך שהוא, על כל פנים אל ירפה את הרצון ולא יטוש ולא יעזוב את הרצון; אדרבא, ירגיל עצמו לכסוף ולהשתוקק בכל פעם יותר ויותר, ברצון חוק יותר ויותר לה' יתברך... ויכול ליכות על ידי זה לתשובה שלמה באמת, ולעלות לכל המעלות דקדושה" (שם, טרב"ב).

אין ספק שאם אדם משתוקק מאוד לעשות טוב עד שאינו חפץ לפטור עצמו בשום אופן, כי אז הרצון שלו גדול אפילו יותר מהעשייה. שהרי, "לעבוד את השי"ת – אין מי שיתפאר בזה שיכול לעובדו יתברך. ואפילו מלאך ואפילו שרף אינו יכול להתפאר בזה שיכול לעובדו יתברך; רק העיקר הוא הרצון והכיסופין – שצריכין להתגבר שיהיה לו תמיד רצונות חזקים וכסופים גדולים לעבודת השי"ת... כי העבודה בעצמה אינה יקרה כל כך, כי הכל מאתו יתברך, כמו שכתוב: 'מי הקדמני ואשלם'... ואי אפשר לנו לעשות שום דבר שבקדושה, ולא להנצל משום עבודה, כי אם על ידי ישועתו יתברך, כמו שאמרו רז"ל: 'בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו, ולאמלא תקי"ה עוזו היה נופל בידו'. ועל כן, עיקר ההתפארות הוא רק בהרצון, מה שכל אחד מישראל רוצה ברצון חוק לעבדו יתברך" (שם, ברהמ"ז ד).

"וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכָיו... אַחֲרַיִךְ יִשְׂרָאֵל... וְעַבְדְּךָ נָא בְּאֶרֶץ... לֹא תַעֲבֹר בִּי... וְהִנֵּה אֲנִי הַיּוֹם בְּקִדְשׁ עִיר קִצֵּה גְבוּלְךָ" (במדבר כ)

התורה הקדושה מסייעת ללומד להתגבר על כל המכשולים העומדים בדרכו, עד שיוכה להשלים את תפקידו בעולם, כמו שאמרו חז"ל: "נפש עמל עמלה לו" – הוא עמל במקום זה, ותורתו עומלת לו במקום אחר" (סנהדרין צט ע"ב).

שכן דברי התורה שמחדש האדם, הינם כוחות רוחניים – מלאכים. כוחות אלה מסייעים לו להתגבר על המכשולים; וכמוכן, שכלל שהאדם לומד בקדושה גדולה יותר – כך כוחם רב יותר.

הוא שנאמר: "וישלח משה מלאכים אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל, לאמור, שהמלאכים שהיו אמורים לסייע לבני ישראל להגיע אל ארצם, נוצרו מאמירתם של ישראל – מדברי תורתם.

אולם בפעם ההיא לא הצליחו במשימתם, כמו שהשיב מלך אדום: "לא תעבור ב", זאת משום ש"אנחנו בקדש עיר קצה גבולך" – קדושת הלימוד שלנו נמוכה; היא עומדת בקצה גבול הקדושה, לפיכך גם למלאכים לא היה די כוח לסייע להם.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א כ)

"בְּאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה שְׂרָיִים" (במדבר כא, יח)

לחידושים שמחדש אדם בתורה יש כוח לקרבו אל ה' יתברך, כי על ידי חידושי התורה מתרומם מוחו כל כך, עד שהוא מכיר בדיוק את מעמדו הרוחני והוא זוכה להתבונן במעשיו ולהתבייש על חטאיו מפני הקדוש ברוך הוא.

זו הסיבה שבקבלת התורה זכה עם ישראל למידת הבושה, כמו שפירשו חז"ל את הפסוק הנאמר על קבלת התורה: "ולבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי חטאו" – "זו הבושה" (נדרים כ), שכן על ידי קבלת התורה זכו לדעת אמיתות שהביאתם להתבייש בחטאיכם.

בושה זו מביאה את האדם לתשובה, כמו שאמרו חז"ל (ברכות יב ע"ב): "כל העובר עבודה ומתבייש בה – מוחלין לו על כל עונותיו".

וכך מתפרש הפסוק: "באר חפרוה שרים", היינו ביאורי התורה שמחדשים שרי התורה, גורמת ל"חפרוה" – לבושה, כלשון הכתוב: "וחפרה הלבנה" (ישעיה כד) ובעקבות זאת הם מגיעים לדרגה של "כרוה נדיבי העם" – זו התשובה, כמו שפירש רש"י על הפסוק: "בהתנדב עם ברכו ה'" – "בהתנדב לבם לתשובה" (שופטים ה).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב עב)

בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהזדקקת נר
בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה ומצלחה, לזיווג ופרנסה,
לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

דררצדיקים
החייב עם נאמנים

אומן ראש השנה
מאות נרשמו
במחירים אטרקטיביים
מה אתן?
ההרשמה בביצועה

יחלום: רח"ו בית ישראל 38 בני ברק; רח"ו רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצ'י)

המפיעים

הרב ברוך מרדכי פראנק הי"ו הרב יהודה צבי שפירא הי"ו הרב שמואל אטינגר הי"ו הרב חיים בוקצין הי"ו הרב קלמן צבי בורשטיין הי"ו הרב חיים שמואל גשטטר הי"ו הרב יהודה הרשקוביץ הי"ו הרב מנחם מנדל כץ הי"ו הרב שגי לוי הי"ו	הרב הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו תרם והפיץ 1000 גליונות הרב הר"ר מאיר הלטובסקי הי"ו תרם והפיץ 1000 גליונות הרב הר"ר נתן יחיאל בן אסתר הי"ו תרם והפיץ 1000 גליונות הרב הר"ר נפתלי הערץ ברגר הי"ו והרב הר"ר אליהו זיכרמן הי"ו והרב הר"ר צבי הירש רייכמן הי"ו והרב הר"ר מנחם רויכר הי"ו והרב הר"ר נפתלי שטיצר הי"ו תרמו והפיצו 7000 גליונות	הרב הר"ר שמעון אליהו ברוך הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן החתן יהודה צבי הי"ו זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר משה יצחק ירבבלום הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת עב"צ החתן אהרן הלצמן הי"ו זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר יעקב צוקר הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת עב"צ החתן שלום שטיינברג הי"ו זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר יוסף ברוך הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת עב"צ החתן אהרן הלצמן הי"ו זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר ישראל שלמה הי"ו הרב אליהו שלמה הי"ו הרב יוסף שלמה הי"ו הרב דוד שלמה הי"ו תרמו והפיצו 500 גליונות לכבוד שמחת הבר מצוה לאחיהם יצחק נ"י	הרב הר"ר אמיץ צוקר הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר לוי יצחק גרוסמן הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתיח' הרב הר"ר נחמן גרוסמן הי"ו והרב אהרן ניסן בורשטיין הי"ו תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הנכדה שתיח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר נתן מרזן הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתיח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר שמואל מאיר פראנק הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתיח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר נתן פריד (פירח) הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר נתן ישראל טורץ הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתיח' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה	הרב הר"ר צבי גלינק הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה

לכבוד שמחת אירוסיה הבת
לידידים הר"ר צבי כהן הי"ו
עב"צ בן הרה"צ ר' יוסף צבי חשין שליט"א
זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מיני דמיטב